

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,  
ЗА СОБОРНІСТЬ,  
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

# НАРОДНА ВОЛЯ

## NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА  
ВСІХ, ВСІ ЗА  
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 39. СКРЕНТОН, ПА., СУБОТА, 5 КВІТНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., SATURDAY, APRIL 5, 1941. XXXI YEAR. No. 39.

### НЕВДАЧА ІТАЛІЙСЬКОГО ПОСЕРЕД- НИЦТВА, МУСОЛІНІ ВІДКЛИКАЄ ПОСОЛЬСТВО З БІЛГОРОДУ

САМОВБИВСТВО МАДЯРСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА ТЕ-  
ЛЕНІ ВВАЖАЮТЬ ЗА ПРОТЕСТ ПРОТИ  
НІМЕЦЬКОГО НАТИСКУ

БРИТАЙЦІ ЗВІЛЬНИЛИ БЕНГАЗІ В ЛІБІ, ПРОДОВ-  
ЖАЮТЬ ВИНИЩЕННЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ  
АРМІЇ В ЕТІОПІЇ

Розвиток подій на Балкані вказує на неминучий недалекий удар між державами "осі" і Югославією, якщо не зайдуть в останній хвили непередбачені зміни. Дехто віщує, що військова акція Німеччини зачнетися з початком найближчого тижня.

Спробу мирового посередництва, яку хотів взяти на себе Мусоліні, треба вважати закінченою без успіху. Югославські представники не поїхали до Риму на запрошення Мусоліні. Замість того Італія відкликала своє дипломатичне представництво з Білгороду, лишаючи на деякий час в Югославії тільки заступника посла і одного військового представника.

Таксамо виїхали до Німеччини біля 400 членів німецького посольства. Ця величезна кількість осіб свідчить про те, що німецьке посольство в Білгороді не складалось з самих дипломатів і не обмежувало своєї діяльності до самих дипломатичних переговорів.

#### Заява Мачека про єдність

Тимчасом становище Югославії скріпилось сильно тим, що не вдалося німецькі заходи внести розднання між сербами і хорватами і розбити руками хорватів державну єдність Югославії, таксамо, як у 1939 році Берлін руками слов'янських фашистів розірвав єдність чехо-словако-української федерації.

Хорватські провідники, як показується, не дали себе наджити до такої ролі. Телеграми з Білгороду подають, що провідник хорватів, Мачек, вернувся до Білгороду, щоб зайняти місце заступника прем'єра в югославській кабінеті. Виїжджаючи з Хорватщини, він видав прокламацію до хорватського населення з рішучим закликом до єдності в обороні незалежності і єдності держави.

#### Письмо з Білгороду до Гітлера

Югославський уряд генерала Сімовича ще робить заходи, щоб здержати війну, і з тою метою вислав до Берліна посла з письмом до Гітлера. Югославські джерела подають, що в цьому письмі генерал Сімович ще раз підкреслює, що Югославія бажає миру та що вона готова додержуватися господарські зобов'язання супоти Німеччині, а навіть передати їй німецькі транспортні зброї через свою територію. Від чого рішуче відмовляється Югославія, то — від пропуску німецької військової до допомоги Німеччині в можливій війні проти Греції.

Кажуть, що письмо Сімовича містить далі остерго до Гітлера, що якщо Німеччина буде далі ставити до Югославії вимоги військової співпраці, тоді до влади прийде там новий, більше крайній уряд, який займе непримириме становище.

#### Смерть мадьярського прем'єра

Напруження, з яким світ слідкує за подіями на Балкані, побила вістка, що в четвер над ранком у Будапешті помер мадьярський прем'єр, граф Телекі.

Урядове повідомлення каже, що Телекі сам відібрав собі життя. Але кружляють різні поговори про дійсну причину його смерті, між іншим, і така, що він був отруєний. Три місяці тому подібного наглого смертю помер мадьярський міністр закордонних справ і найближчий співробітник Телекі, граф Чаки. Про нього було подане урядове висноження, що він затроївся стравою. Чаки помер безпосередньо після того, як вернувся з Білгороду, де підписав договір про приязнь з Югославією.

Про політичний підклад самобивства Телекі подають такі інформації: Телекі підписав свого часу договір про приєднання Мадьярщини до спілки з державами "осі", але з переконання він був усе прихильником Британії. Його бажанням було зберегти Угорщину від війни і він гадав, що досягне ту ціль, коли буде робити уступки державам "осі". Тимчасом перед кількома днями Гітлер передав мадьярському уряду жадання, щоб віддана частина Угорщини була видана під німецький військовий заряд, бо Німеччина потребує цієї території для офензивної проти Югославії. Не маючи змоги опертись цим жаданням, Телекі відібрав собі життя.

Минулого року в Будапешті була видана книжка "Чому Німеччина не може виграти війну", що розійшлася в небувалій кількості примірників. Кажуть тепер, що співробітником у написанні цієї книжки був Телекі та що він поставив, що кожний старшина мадьярської армії дістав цю книжку до рук.

#### Бритійці відступають у Лівії

Повідомлення з Африки подають, що британські відділи, уступаючи перед напором італійсько-німецьких відділів, звільнили пристань Бенгазі, в Лівії.

Бритійці пояснюють це тим, що частина їх армії перенесена до Греції, а друга занята ліквідуванням італійської армії в Етіопії. Одночасно британські джерела придають мале значіння звільненню Бенгазі. Пристань ця не була вживана британцями, бо ізза мілкої во-

### ЗРІСТ НЕВДОВОЛЕННЯ В ІТАЛІЇ

Дружина американського радіового коментатора Бравна в Італії, щойно висланого звідти італійською владою, повернувшись в цих днях до міста Нью-Йорку, розповідає, що в січні мало вибухнути повстання проти Мусоліні, на чолі якого мав бути маршал Бадолі. Мусоліні, довідавшись про те, вислав на фронт усіх міністрів, замішаних у ту справу.

Сьогодні населення надзвичайно вороже настроєне проти німців, які перебувають до Італії. Всі розуміють, що це для того аби не допустити до повстання італійців проти Мусоліні. Розуміють також і те, що у випадку перемоги Гітлера Італія залишиться васалом Німеччини. Тому надії свої покладають на перемогу Англії.

#### ПРОТИНІМЕЦЬКІ ДЕМОН- СТРАЦІЇ В БОЛГАРІЇ

З Білгороду повідомляють, що туди надійшли відомості з Болгарії про протинімецьку демонстрацію болгарських студентів, які протестували перед королівською палатою проти німецької окупації. Поліція розігнала демонстрантів, арештувала провідників, конфіскувала листівки.

ди до неї мають доступ тільки малі кораблі. Від Бенгазі до границі Єгипту є ще яких 300 миль, так що для Єгипту нема небезпеки.

Кажуть, що Британія вживає в цій хвилі всіх доступних сил, щоб знищити остаточно італійський опір в Етіопії. Тимчасом вона каже своїм військам не вдаватися в більшості в Лівії, тільки поволи відступати. Здача італійської армії в Етіопії є ще мабуть питанням короткого часу й італійська преса приготує вже населення на те, що Етіопія втрачена.

Коли це станеться, тоді британська армія в Етіопії буде знов перенесена до Лівії, де тимчасом появились значні німецькі сили.

Появився чутка, що командант італійської армії в Етіопії, князь Аоста, звернувся до команди британської армії з пропозицією переговорів у справі капітуляції решток свого війська.

### БАЛАЧКИ ПРО "НОВУ ЕВРОПУ"

Лондонський тижневик "Ньюс Ревю" опублікував плани впорядкування Європи, які обмірковуються серед деяких лондонських консервативних політиків. Коротко вони зводяться до наступного: Європа має бути поділена на чотири блоки: (1) північний — Англія, Франція, Бельгія, Голандія, Данія, Норвегія, Швеція; разом з колоніями 700 мільйонів населення на 20 мільйонах квадратних миль; (2) німецький — німецькі землі без того, що вони захопили; 65 мільйонів населення на 150 тисячах квадратних миль; (3) середньоевропейський — Польща (без тих земель, які забрала ССР), Чехословаччина, Австрія й Мадьярщина; 64 мільйони населення на 240 тисячах квадратних миль; (4) балканський блок — Греція, Югославія, Албанія, Болгарія й Румунія; 40 мільйонів населення на 340 тисячах квадратних миль.

Італії, Еспанії й Португалії залишається право об'єднатися в свій блок. ССР залишається окремою одиницею в тих розмірах, що є. Йому залишаються ті землі, що забрав у Польщі, Прибалтиці й Румунії. Порядком в Європі підтримувала би летунська поліція, організована тими державами, які воюють тепер по стороні Англії. Кожна з них мала би дати певну кількість війська до спільної армії. Кожний блок мав би спільну закордонну політику, фінанси, торгівлю й валюту.

Італія мала би повернути Австрії Тироль, Трансильванія залишилась би при Мадьярщині, а Польщі приділено було би Східну Прусію і частину Шлезьку.

Німеччина мала би бути поділена на федеральні держави. Чи було би повернуто окремим державам їх монархів, це ще не рішено, але як кандидати для Австрії вже висуюються архикнязь Отто й князь Штаремберг.

#### КАТАСТРОФА ЛІТАКА

Біля Веро Біч на Флориді великий пасажирський літак мусів несподівано осісти під час сильної бурі. Він плав боком у морі. Пілот і один пасажир тяжко потовчені, реш-

### ЗАГОСТРЕННЯ СТРАЙ- КОВОГО ПОЛОЖЕННЯ

Управа фабрик Генрі Форда тимчасово порозумілась з робітниками, що вона не пічне праці до часу, поки непорозуміння не буде вирішене переговорами. За це юнія згодилась не уставляти масових пікетчиків перед Фордовими фабриками. Добившись цього, Форд негайно зламав обіцянку та дістав від суду тимчасову заборону юнії К. І. О. "перешкоджувати робітникам, що хочуть вернутися на працю". Заборона є тимчасова і відносно неї відбудеться ще нерешування, в якому візьмуть участь представники юнії.

Г. Бенет, який завідує "справами робітників" в фабриках Форда, мав заявити, що юнія "можуть собі переговорювати до Різдва, а звільнені робітники не будуть назад прийняті на працю". Він говорив про 8 юнійних організаторів, яких Форд звільнив з праці за юнійну діяльність. Через те вибух страйк, в якому тепер бере участь 85 тисяч робітників.

Команда армії заявила, що вона має відповідний апарат фахівців, щоб перебрати управу фабрики Елліс-Чалмерс у Милвокі, де наслідком впертості компанії страйк триває вже два місяці. При спробі відкрити працю у тій фабриці були кроваві заворушення, після чого працю знову припинено.

Кажуть, що федеральний уряд незабаром прийме рішучі міри, і то не тільки проти робітників, щоб припинити страйки. У Вашингтоні починають розуміти провокаційну ролу компанії при всіх останніх більших страйках.

#### ПОЧАЛИСЬ АНТРАЦИТОВІ НАРАДИ

В Нью-Йорку почалась конвенція трьох твердовугільних дистриктів, яка має виробити умови нового контракту. Юнія буде домагатись підвищення платні контрактних шахтарів на 20 відсотків, денних робітників на долара денно, та інших уступок.

та подорожних і обслуги, разом 14 осіб, вишій ціло, тільки що мусили чекати у воді і багні цілу ніч на ратунок. Всіх перевезено до шпиталів.

### АМЕРИКА РІШУЧЕ ВІДКИНУЛА НІМЕЦЬКІ І ІТАЛІЙСЬКІ ПРОТЕСТИ

ІТАЛІЙСЬКОМУ МОРСЬКОМУ АТТАШЕ НАКА-  
ЗАНО ЗАБРАТИСЬ З АМЕРИКИ

ОБГОВОРЮЮТЬ СПІЛЬНІ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКІ  
КОНВОЇ ПАРОПЛАВІВ З ПОМІЧОЮ ДЛЯ АНГЛІЇ

Німецький і італійський амбасадори передали американському секретареві закордонних справ протести проти захоплення тридцяти кораблів їх держав, що були в американських портах.

#### Відповідь Голла

Секретар Кордел Голл рішуче і різко відкинув обидва протести. Він заявив, що за-  
бравання кораблів і арештом залоги не порушують ніякого міжнародного закону. У міжнародному праві і договорах ніде нема точки, яка дозволяла б капітанам і залозі кораблів спричиняти шкоди на власних пароплавах у чужих при-  
станях. За те є закони, які на-  
вмисне спричинювання шкід-  
ливі на кораблях вважають про-  
ступком, за що мусить бути  
суд і кара. В ноті до італій-  
ського амбасадора Голл осо-  
бливо звернув увагу, що з два-  
цяти семи забораних італій-  
ських кораблів 25 були так  
ушкоджені, що не могли б ви-  
плисти з пристані і через те  
стали небезпечними для порту  
і для мореплавства.

#### Заберуть кораблі для Аме- рики?

Знавці міжнародного права твердять, що Америка не тільки має право перебрати кораблі під свою опіку, але також має право обсадити їх своїми залогами і вживати для себе, як сконфісковане майно. Вони вказують, що акти німецького й італійського саботажу сталися в американських портах, де обов'язують американські закони. Згідно з ними саботаж можна покарати сконфіскуванням кораблів, після чого їх можна буде направити і вживати, як власність Сполучених Держав.

#### Прогнання італійського адмірала

Секретар Голл вислав до італійського амбасадора у Вашингтоні, князя Асканіо Колонна, ще одну ноту, якою від імені президента Розевелта зажадав негайного виїзду зі Сполучених Держав італійського морського аташе (представника італійської флоти при посольстві), адмірала Алберто

Знавці міжнародного права твердять, що Америка не тільки має право перебрати кораблі під свою опіку, але також має право обсадити їх своїми залогами і вживати для себе, як сконфісковане майно. Вони вказують, що акти німецького й італійського саботажу сталися в американських портах, де обов'язують американські закони. Згідно з ними саботаж можна покарати сконфіскуванням кораблів, після чого їх можна буде направити і вживати, як власність Сполучених Держав.

#### Прогнання італійського адмірала

Секретар Голл вислав до італійського амбасадора у Вашингтоні, князя Асканіо Колонна, ще одну ноту, якою від імені президента Розевелта зажадав негайного виїзду зі Сполучених Держав італійського морського аташе (представника італійської флоти при посольстві), адмірала Алберто

### НЕМА ЗАМИРЕННЯ У МЯГКІМ ВУГЛЮ

Страйк у мякковугільному промислі триває далі, за вимог тих шахт, які прийняли пропозицію юнії і згоднісь, що новий контракт, коли б він не був заключений, буде обов'язувати від 1-го квітня. Фе-  
деральні влади натискають на замирення і грозять примусовим арбітражем, коли обидві сторони не погодяться. По неофіційній вісткам спір ведеться тепер тільки над тим, щоб скасувати сорок-центову різницю в денній платні робітників між північними й полудневими стейтами. Припускають, що багато північних оперіторів підпишуть контракт.

#### Опозиція проти конвоїв

Сенатор Гвілер заповів, що він поведе як найгострішу опозицію проти вживання американських кораблів для конвойовання воєнних транспортів до Англії. Сенатор Тобі з Нью-Гемпшир вже вніс проект закону, який виразно забороняє би такий крок. Вони й інші ізоляціоністи кажуть, що така поміч Англії цілком певно дедує до війни між Америкою і державами "осі".



З Нью-Йорку вплив недавно корабель Червоного Хреста, наладований ліками, молоком й одягом для дітей в неоподованій частині Франції. Дозволені на короткий час перевіз таких транспортів через британську блокаду буде мабуть знов припинений. — Зліва угорі: Голодне населення окупованої частини Франції, ограбленої з харчів німецькою армією, біля постою на вулиці, де видають зупу.



# Народна Воля

НАРОДНА ВОЛЯ — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

## НАРОДНА ВОЛЯ

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з вимком Скрентон, Па., на рік	In the United States (except Scranton, Pa.), per year
На пів року	Per 6 months
В Канаді, закордоном і в Скрентон, Па., на рік	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year
На пів року	Per 6 months

Ціна поодинокого числа 3 центи	Single copy 3 cents
Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897

Адреса — Address  
НАРОДНА ВОЛЯ, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

виступає ближче, хто стоїть за тими панамі з Бетлеге-м Стіл, Еліс-Чалмер, Форд Мотор Ко. і вуглевими корпораціями. Здається, що він там найшов би важ-ніших і більш небезпечних конспіраторів, ніж у ро-бітничих юніях, де робітники з глибини душі нена-видять нацизм і фашизм, що то проти нього Аме-рика збрійється. І нодна юнія не має у своїмю ми-нулому таких погромних "епізодів", як Генрі Форд, ні такого рекорду тероризму і провокації, як деякі ставелі і мигновугільні компанії, що то їх прийшлося розкривати аж кінематографічними песами і масо-вою мобілізацією публічної опінії цілої держави проти їх приватної "вуглеко-залізної поліції", біль-ше відомої під назвою "пенсилвенійських козаків". І то названих так не від тих борців за свободу з дав-ного Запоріжжя, а від тих царських козацьких пол-ків, що кривоаво розправлялись з робітництвом пе-редвоєнної Росії. Хто зна, чи до тих "традицій" не приєднались тепер які нові впливи зза моря, які дія Америки можуть стати дуже небезпечні в цей важ-кий і тривожний час.

## ПРО УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК

В українській пресі піднесе-но думку про створення укра-їнського культурного осередку в Америці. Думка не нова і безперечно життєва. Одначе переведення її в життя потре-бує уваги й обережності.

Проф. М. Чубатий та проф. В. Тимошенко в "Свободі" ч. ч. 20, 21, 47 та 48 навели досить аргументів за потребу такого осередку. Щодо реалі-зації, то висунули різні про-екти. Дозволяю й собі подати кілька думок в цій справі.

Український культурний осе-редок в Америці — назва мо-же бути й інша — потрібний не тому лише, що в Європі вогнища української культури або зовсім понижені або по-ставлені на службу окупаци-ної влади. Це важний аргумент, але не єдиний і, на мій погляд, навіть не головний. Коли обставини в Європі змі-нялись й українські культурні установи розпічнуть там свою нормальну чинність, в Амери-ці все ж таки буде потрібно українського культурного во-гнища. Для самих тих украї-нців, що в Америці. Для нор-мального розвитку їх власно-го життя: культурного, еконо-мічного, політичного. В умо-вах американської державнос-ті, господарства і культури.

Українське суспільство в А-мериці не має власного роз-садника української культури, як були в різних містах Євро-пи. Навіть на еміграції є "рід-ні школи", народні доми, те-атральні товариства, бібліоте-ки і молоді, що покінчили середні й вищі школи в Аме-риці. Але нема такого осеред-кового вогнища культури, яке звизувало б і координувало б працю їх всіх і підносило її на вищий ступінь: давало по-ради учителям, що і як учить; підготовляло учителів; пома-гало видавництву театральних пес і нот для народних домів, театральних гуртків, хорів і т. п.; влаштувало курси україно-знавства для нашої молоді, що покінчила тушені школи; і спростовувало науковими до-казами всі небилиці про Укра-їну в американській пресі; використовувало американські обставини для наукового роз-роблення різних українських питань; творило відгалузок праці наших краєвих вищих культурних закладів наукових, освітніх, мистецьких; видавало в українській та англійській мовах визначніші й потрібні-ші праці місцевих і закордон-них українських авторів з ріж-них галузів української куль-тури.

Я думаю, що саме ці міс-цеві потреби найбільше вима-гають створення українського культурного осередку, неза-лежно від того, що діятиметь-ся в Європі. Бо українці в Аме-риці заше потрєбуватимуть свого власного культурного вогнища. Тому, на мою дум-ку, український осередок тре-ба творити в Америці, маючі на меті інтереси перш за все — місцеві. Всеукраїнські ж ли-ше додатково. Створенню та-кого осередка в Америці

сприяє вільний політичний лад і кращий господарський стан українського г р о м а д я н с т в а, ніж деінде.

З кого має складатися той осередок? У цій справі поді-ляю думку проф. В. Тимошен-ка. Це має бути "не професій-но-наукове товариство украї-нських вчених в Америці, але Українське Культурно-Наукове Товариство. В тім товаристві мусять бути собі місце не ли-ше наука про українську куль-туру, але й українська літера-тура й українське мистецтво, що являються складовими ча-стинами тієї культури".

Цілком відкидаю думку про-творення вузько-наукового за-кладу. Для того нема ще в Америці досить потрібних лю-дей. Наука ж колегія з осіб різних фахів не матиме жад-ного наукового авторитету. Яку наукову вартість може ма-ти думка соціолога в справах ентомології й напавки? Для створення ж фахових науко-вих колегій, а такі тільки й можуть бути науковими, нема ще потрібних фахівців.

З другого боку не можна забувати, що значна кількість українських інтелегентних сил в Америці, які покінчили аме-риканські школи, ніде не мо-гли здобути українських квалі-фікацій. Отже: вони залиши-лись би в стороні від осеред-ку в той час, коли вони саме найбільше потрібні в ньому.

Хто для наукової праці в галузі, скажемо, економіки більше підготовлений, корис-ний і авторитетний: старий кваліфікований історик з по-садою в американському уні-верситеті чи молодий абсо-люент американського універ-ситету, який ще жадних стано-вищ не здобув, але працює в галузі економіки й показав певні здібності?

З огляду на це, я вважаю доцільнішим іти тим шляхом, яким ішли чехи при комплек-туванні кадру професорів сво-го університету, а також ук-раїнці, як у себе дома, так і за кордоном, коли творили наукові заклади.

Давати змогу прийняти у-часть у праці всім, хто дока-зав, що вміє працювати. Без огляду на те, чи працює він в якій науковій установі, чи ні. Головне — чи працює, а де — це ролі не грає.

В склад наукової колегії ма-ють входити всі члени куль-турного осередку, які скінчили вищі чи середні школи і ви-ка-залися якоюсь науковою чи мистецькою працею. Одначе наукова колегія має бути не єдина централізована, а скла-датися з кількох, фахових.

Перш за все культурний осе-редок повинен ділитися що найменше на три відділи: ос-вітній, науковий та мистець-кий. Освітній відділ мав би помагати "рідним школам", влаштовувати курси учителів, інструктувати їх, контролюва-ти способи навчання, помага-ти виданню підручників, робити курси українознавства, у-тримувати книгарню і т. п.

Науковий — розробляти й

популяризувати всі питання українського суспільного жит-тя в Америці та Європі.

Мистецький — помагати хо-рам, оркестрам, театральним гурткам, спортивним органі-заціям і т. п.; постачати їм нот, песи, гуртувати мисців; по-магати їх творчості; публіку-вати їх твори; організувати переїзди театральні трупи, ви-стави образів і т. п.

Кожний з згаданих відділів повинен ділитися на фахові підвідділи. Кожним підвідді-лом повинна керувати своя фахова наукова рада.

Для утримання культурного осередку треба організувати товариство його прихильників. Членами такого товариства можуть бути всі особи й ор-ганізації, які того забажають і внесуть відповідну вкладку.

Одначе я цілком погоджу-юсь з думкою проф. В. Тимо-шенка, що чотири головні за-помогові організації повинні бути основою такого товари-ства, творити ядро кураторії; мати певні права для контролі всієї господарки культурного осередку. Без участі чотирьох союзів справа широко не роз-винеться.

Так само погоджуюсь з дум-кою, щоб, поскільки це буде можливе, притягнути до праці і людей зпоза Америки.

Практичні кроки для органі-зації культурного осередку, на мою думку, мав би зробити Конгресовий Комітет, а саме: скликати нараду в цій справі з людей, які працюють, пра-цювали чи цікавляться працею в галузі української науки, ос-віти та мистецтва. Нарада об-мінялась би думками і устано-вила спільні погляди; можливо, дала б напрямні дальшої праці; вибрала б комітет, який виробив би статут і програму діяльності, а після того вже скликати установчі збори.

Н. Григорієв

## ЗВІТ НАРОДНОЇ ВОЛІ за місяць лютий 1941

ПРИХІД	
Передплата від чле-нів	\$1,100.00
Передплата від не-членів	54.20
Оголошення	195.51
Друкарські роботи	303.75
За книжки	7.04
За зміну адресів	.90
Ріжні приходи	9.85

РАЗОМ \$1,671.25

## РОЗХІД

Папір (вагон)	\$1,206.53
Пошта	154.00
Редаговання	458.87
Робітники	675.17
Електрика і газ	23.16
Телефон і телеграф	13.28
Комишен	71.67
Часописи, книжки і журнали	7.63
Кореспонденти	15.50
Кліші і матриці	22.17
Канцелярські видатки	5.30
Части і поправки	13.78
Книжки для продажі	2.50
Мило і рушники	3.66
Ріжні розходи	17.93

РАЗОМ \$2,691.15

## ПОВТОРЕННЯ

Лишилося з січня	\$10,432.01
Прихід за лютий	1,671.25

РАЗОМ \$12,103.26

Розхід за лютий 2,691.15

Остається на місяць березень \$9,412.11

## РОЗМІЩЕННЯ

Бонди	\$5,773.83
Готівка в банку	3,618.28
Готівка на руках	20.00

РАЗОМ \$9,412.11

## ОДЕРЖАНО МАРКАМИ

За зміну адресів	\$ .91
За книжки	2.99
За Народну Волю	1.64
За інші замовлення	3.75

РАЗОМ \$9.29

Володимир Левницький  
управляючий редактор

## НА УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД

На поклик Української Національної Ради переслали даль-ші пожертви на потреби піддержки змагань українського народу до Самостійности, Соборности і Народоправства (де-мократії):

Коляда відділу 20 О. У., Торонто, Онт. (В. М. Проців \$3.00; М. Калакуняк \$2.00; по \$1.00: М. Головніч, др. В. Яремій, др. В. Вахна, В. Коріновський, Е. Машків, К. Кривоус, М. Мізинчук, В. Кузьмович, А. Любий, Д. Мельничук, Р. Рибак, Олександра Готел, Портленд Гріл Ресторан; по 50 центів: П. Глушка, Д. Богущий, З. О. Гладун, Гр. Яськів, К. Малкович, О. Буря; по 25 центів: І. Гришко, І. Міняйло)	\$ 21.50
---	----------

Частина збірки на 25-літній ювілею подружжя т. т.

Крайківських в Дітройт, Миш. 15.00

Злучені Українські Організації з Бингемтон і Джан-сон Ситі, Н. Й. 10.00

РАЗОМ

\$ 46.50

## З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

### БИНГЕМТОН І ДЖАНСОН СІТІ ПРИЄДНАЛИСЯ ДО У. Н. РАДИ

Коли, більше як рік тому, на порядку була справа скли-кання Українського Національ-ного Конгресу, українські ор-ганізації в Бингемтон і Джан-сон Ситі, Н. Й., створили свій центр, під назвою "Злучені Українські Організації з Бинг-емтону і Джансон Ситі". Од-ною з перших ухвал цих "Злу-чених Організацій" було, що має відбутись один конгрес, скликаний чотирьома запомо-говими організаціями. Це був наш перший заклик в Амери-ці за тим, щоб конгрес орга-нізували чотири Союзи.

Коли в січні 1940 р. відбува-лась перша нарада представ-ників заповомових організа-цій у справі конгресу, ми знов звертались до цієї наради з тим самим покликком. Коли ж справді відбувся один Конгрес Американських Українців у Вашингтоні і на цьому Конгрес-овий Комітет чотирьох Сою-зів дістав доручення вести далі акцію для допомоги дер-жавним змаганням України, наші Злучені Організації дали довіря цьому Комітету і на його поклик недавно зложили \$25.00 на рекордованню укра-їнської пісні. Таксамо й далі, коли буде добрий поклик Кон-гресового Комітету, ми все його піддержимо матеріально і морально, як це ми заявили у своїй першій відозві.

Дня 9-го березня цього ро-ку представники 15 організа-цій, що входять у склад Злу-чених Організацій, зійшлися на нараду, а саме в такому складі: Українська Православ-на Церква в Джансон Ситі, Н. Й. (представники В. Бара-нчик, М. Добранський), Сест-рицтво Української Правос-лавної Церкви (представники М. Галушка, М. Пуфка), Хор У. П. Церкви (М. Ковач, М. Мільчаповська), Український Народний Дім в Бингемтоні (Т. Смик, Т. Піндзюла), від-діл 14 Оборони України (А. Кулик, В. Войтів), відділ 21 У. Н. Союзу (П. Садовець, І. Руцький), відділ 95 У. Р. Сою-за (О. Смик, П. Мрочков-ський), відділ 246 У. Р. Сою-за (І. Кулик, Г. Куземка), від-діл 184 У. Р. Союзу (М. Ящак, С. Садовець), відділ 159 У. Н. Помочи (Г. Чарнецький), від-діл 71 У. Р. Союзу (М. Клиш), відділ 453 У. Н. Союзу (П. Корнасевиц), Український Го-рожанський Клуб в Бингем-тоні (Д. Сас, Т. Іванів), Жіно-че Товариство в Бингемтоні (Ам. Садовець, П. Явдик), Ат-летичний Клуб в Джансон Сі-ті (Й. Тхір).

На цих зборах в Українським Народнім Домі в Бингемтоні піднесено, що наші Злучені Організації повинні належати до більшого громадського цен-тра американських українців. А так як наша громада не да-ла себе ніколи завести в по-літиці з шляху демократії, то ми одноголосно ухвалили при-ступити до Української Націо-нальної Ради в Америці, яка була створена в Рочесгері

25-го листопада 1939 і перша видвинула три кличі: Само-стійність, Соборність і Наро-доправство (демократія) Ук-раїни. Українська Національна Рада піддержала свого часу теж справу одного конгресу і причинилась до його успіху, а тепер її місцеві осередки, що повстають по всіх українських громадах, ведуть активну гро-мадянську працю в дусі демо-кратії. Тепер і Бингемтон та Джансон Ситі рішили присту-пити до одного гурту Україн-ської Національної Ради.

Щоб засвідчити нашу при-належність ділом, збори ухва-лили призначити \$10.00 на Ук-раїнський Національний Фонд. Це тільки початок, а далі бу-демо старатись поможти біль-ше.

Пересилаємо привіт всім чле-нам Української Національної Ради. Хай ростуть і міцніють її ряди!

За уряд Злучених Україн-ських Організацій в Бингем-тоні і Джансон Ситі, Н. Й.:

Олекса Смик, голова  
Іван Руцький, секретар  
Теодор Піндзюла, касієр

### ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОН-ЦЕРТ У НЬО ЙОРКУ

Після Окружного Зізду У. Н. Ради в Нью Йорку в суботу, 29-го березня, відбувся вече-ром концерт, присвячений па-мяти 80-тих роковин смерті Т. Шевченка. Концерт був влаш-тований ньюйорською Україн-ською Громадською Радою.

І. Жовнір, Н. Григорієв та В. Стек у своїх промовх піднес-ли значіння поета та його Коб-заря для відродження України. Підкреслили, що політичні за-повіді Т. Шевченка і по цей день не страляти своєї акту-альности. Вони свідчать не ли-ше про поетичний талант, а й велику його освіту. Мають не лише українську, а вселюдську вартість. І завданням украї-нців є не лише святочно шану-вати, а й у житті здійснювати заповіді "українського еванге-лія".

Варто зазначити, що моло-дий В. Стек показав себе до-брим промовцем в англійській мові. І по змісту і по формі. Обидва співаки — П. Ордин-ський і О. Чорній — зворуши-ли слухачів своїм прекрасним виконанням пісень. "Ой, чого ти почорніло, зелене поле" М. Лисенка — річ не легка. Ви-магає не лише голосових за-собів, а й інтелегентности ви-конання. П. Ординський пока-зав і те і друге. О. Чорній — молода співачка. Має безпе-речно добрі природні голосо-ві засоби і смак.

Молоді декламатори — О. Кравець, М. Андрейко та Н. Герасимчук — добре проказа-ли кілька Шевченкових віршів. М. Левницький, малий музика, відіграв на скрипці українську пісню.

Гурток дітей проказав вірш "На Великдень"; дитячий хор української школи при ТОВА-ристві ім. Л. Українки проспів-вав кілька українських пісень. (Продовження на 3-ій сторіні)

## ЧИ ЗАГОВІР ПРОТИ ОБОРОНИ АМЕРИКИ?

Оборонна підготовка Америки була припинена в останніх тижнях кілька разів великими страйками у важних галузях промислу. Деякі з тих страйків ще далі тривають, при чому трапляються кроваві за-ворушення й бійки. Більшість американської преси приписує вину за ту затримку робітникам, а деякі газети та деякі політишени у Вашингтоні домага-ються гострих проти-страйкових і очевидно проти-робітничих законів.

Тимчасом навіть дуже поверховий розгляд при-чин тих страйків показує, що за них єдино і виключ-но винні компанії. Два великі страйки у сталювнях Бетлеге-м Стіл Ко., в Бетлеге-м і Джанстаті, були ви-кликані явно провокаційною поведінкою компані-цької управи. Маючи рішення Федеральної Ради Праці про те, що заснована в тих фабриках "організація працівників" є компаніцькою юнією, знаючи, що по закону такі юнії нелегальні, компанії рішили нараз оживити приспану справу і перевести при допомі- своїх наставників "голосовання" та "вибори" в цій юнії. Ті "вибори" не тільки не були і не є потрібні для збільшення оборонної продукції згаданих фаб-рик, не тільки противляться законови та рішенню федерального уряду, але також були розписані в час, коли ціла справа розглядається судом. Так і видно, що це була навмисна провокація.

Правда, компанія каже, що "створення пра-цівників" не є компаніцькою юнією, але при оста-точному замиренні страйку про те, що виборів не буде, рішили не ті "працівники", а управа Бетлеге-м Стіл Ко. Замирення сталося на умовах, які незалеж-на робітничя юнія поставила компанії ще на довго до страйку. Значить, ціла авантюра з бійками, втра-тою кількох днів праці, та всілякими провокаціями була викликана навмисне, безпартійно і зі шкодою для оборонної підготовки Америки.

Те саме сталося у фабриці Генрі Форда в Дір-борн. Справа юнії у тих фабриках знаходиться тепер перед Федеральною Комісією Праці і коли б Генрі Форд чи його посіпаки були хоч у десятих частині такими патріотами, як вони себе представляють, то ждали б на рішення тої законом встановленої та на-родом і Найвищим Судом признаної державної уста-нови. Замість того вони викинули з праці чотирьох робітників за те, що вони згідно з законом органі-зували юнію, а коли решта робітників вийшли на страйк, то частину їх затримали в фабриці, а в світ пустили неправдиву погослоку, що почався "сидя-чий страйк". Пізніше, коли брехня виявилась, зор-ганізували банди посіпак з палками, що пробували атакувати юнійних пікетчиків. Цьому покладено вже кінець, але навмисне й протизаконно спровокований страйк триває далі і фабрика не виробляє того, що потрібне для американської армії.

Такий самий бойкот оборонної індустрії вияв-ляють мигновугільні компанії. Вони на протязі ці-лих тижнів затидали переговори про новий контракт до часу, поки стара умова не вигасла. Пропозицію майнерської юнії, щоб не переривати праці в шах-тах, а постанови нового контракту, коли він буде заключений, вважати важними від дня, коли старий договір скінчився, компаніцькі представники відки-нули. Вислід такий, що контракт нема і робітників мусіли в обороні своїх інтересів вийти на страйк. Тепер дехто кричить, що це майнери винні! А в "кровоавому" повіті Гарлан у Кентокі компаніцькі са-ботажники посунули свою нахабність до того, що обстріляли юнійних робітників і чотирьох з них вбили!

Цей реєстр можна би продовжувати без кінця, від Калифорнії по Нью Йорк. Багато провокацій не вдалося, в більшости випадків жажда зисків пере-могла і компанії замирились на умовах, які поста-вили робітники, але крик, що "страйки викликають комуністи", та нарікання на непатріотичність робіт-ництва гомонять далі на шпальтах газет і в Вашинг-тоні. З цією певністю можна сказати, що за вим-ком кількох випадків, де немудрі між-юнійні супер-ечки або теж не дуже розумна запальчивість деяких провідників могли викликати вражіння, що страйк непотрібний, за величезну більшість затримок праці, і то в найважливіших оборонних індустріях, винні тіль-ко компанії.

Постійне й масове повторювання тих компані-цьких провокацій повинно застановити декого, хто любить шукати за заговорами, змовами і планова-ним саботажем, от так, як це вже кілька років ро-бить конгресмен Мартин Даес, Він повинен поди-



# ПРОЄКТИ НА ДЕСЯТУ КОНВЕНЦІЮ У. Р. СОЮЗА

Відділ 36, Скрентон, Па.  
Члени 36-го відділу Українського Робітничого Союзу, зібрані на звичайних місячних зборах дня 9-го березня 1941, після основної дискусії рішили пропонувати Десятій Головній Конвенції під розгляд слідуючі свої проєкти:

1. Конвенція повинна вибрати бодай одну членкиню радною У. Р. Союзу і встановити уряд заступниці представителів. Жінки творять таке велике число членства нашої організації, що їм належить забезпечити представництво в уряді У. Р. С. Це буде також заохотою для жінок працювати для організації, приєднувати своїх товаришок і вписувати своїх дітей.

2. Касувати постанову, що делегатом може бути тільки член, забезпечений на 500 доларів. Всі члени, без огляду на висоту свого забезпечення, платять однаково конвенційний і інші фонди і всі повинні мати рівні права.

3. Найняти на Конвенції фахових стенографістів або стенографісток, які записували б всі наради і приготували матеріал для протоколу. Тим оминеться затримку при виступах членів Конвенції. Також замінити кожне денне відчитування листи делегатів, яке забирає багато часу, якимось іншим способом. Відчитати їх тільки раз або два, щоб делегати могли познайомитись між собою.

4. При переході дітей з класу О на забезпечення у дорослих класах, звертати їм 20 процент зложених вкладок, а других 20 процент передавати до шкільного фонду. Тим способом той фонд побільшиться і можна буде давати школярам більші стипендії на науку.

5. Побільшити журнал "Юкрейніан Лайф" і зробити його преценурату обовязковою для кожної родини, де є тут роджені дорослі члени.

6. Найняти на працю в Головні Канцелярії молодих членів з фаховим рахунковим

вишколенням, щоб так виховати собі помічників, які на випадок потреби могли б в будучности заступити урядників.

7. Український Робітничий Союз повинен давати в осередках, де живе більше українців, ініціативу до будови Народних Домів, у яких були б спортівні залі і прилади, клубові кімнати та інші приміщення, в яких могла б гуртуватись і знаходити здорову та розумну розривку наша молодь. В той спосіб повстануть постійні осередки, подібні до американських клубів, при яких можна буде організувати нашу молодь і притримати її при У. Р. Союзі.

8. Головний лікар У. Р. Союзу повинен бути членом Головної Ради і брати участь в її нарадах.

9. Конвенція не повинна коштувати більше, ніж виносити конвенційний фонд, так щоб після неї не треба було позичати грошей з інших фондів і їх потім віддавати.

10. Український Робітничий Союз повинен виконати ухвалу, прийняту Головною Радою, щоб купити фарму в здоровій і доступній околиці, на якій найшли б приміщення старші і немічні члени нашої організації, що не мають тут родини ні засобів утримання.

Члени 36-го відділу У. Р. Союзу бажають Десятій Конвенції доброго успіху в її нарадах та користі і дальшого розвитку нашої славної організації.

Др. Никола М. Тацій, гол.;  
Іван Візний, секретар;  
Ярослав Чиж, касієр.

## 2

Відділ 104, Клівленд, Огайо  
Після тринадцятиго існування нашої організації, У. Р. Союзу, зідуться до Рочестер, Н. Й., на Десяті Головну Конвенцію представники відділів і речники волі членів, щоб радити над добром організації. Їхня повинність буде застановитися над минулим, а знайти спосіб, щоб в майбутньому подбати про розвій і добро

членства нашої організації. Сподіємось, що сьогорічна конвенція мала б відбутись лагідніше і в коротшім часі, бо вже різні роди забезпечення є заведені і старші члени майже вже всі переписані на нове забезпечення, хіба ще деякі класи забезпечення треба одобрити або поширити їх на діточі грамоти.

На чергових місячних зборах нашого відділу члени взяли під увагу деякі точки статута і ставлять домагання, щоб шановні делегати їх теж розважали і по можности одобрити. Точки ті такі:

Параграф 6-ий статута постановляє, що У. Р. Союз є світською і не політичною організацією. Домагаємось, щоб Виконавчий Комітет на дальше тримався цієї ухвали, а не мішався в політичні справи, як почав вже поступати, бо це шкодить У. Р. Союзові.

Параграф 43-ий статута прокошт календаря змінити, щоб члени У. Р. Союзу отримували календар даром, або вже, як хто захоче календаря, то щоб вислати до відділу стільки примірників, скільки відділовий секретар замовить для тих членів, які бажають мати календар, а не вислати так, як дотепер було.

Щодо параграфа 111 ставимо домагання, щоб Виконавчий Комітет У. Р. Союзу шанував всіх членів і уділював заповоги з фонду бідних однаково, а не так, як тепер є. З фонду адміністраційного треба перенести 2 центи до фонду бідних. З цієї суми члени мали б побирати відшкодовання за втрату якоїсь частини тіла, або ока.

Щодо параграфа 246 домагаємось, щоб член Виконавчого Комітету чи якийнебудь урядник У. Р. Союзу не був вибраний більше як три рази. То дасть змогу привчитись молодшим наслідникам, як керувати організацією.

Щодо параграфа 276-го домагаємось, щоб Виконавчий Комітет зменшив видатки з фонду адміністраційного на виплачування по сто доларів кожного місяця якомусь "правному дорадникові і лекторові в українських справах", і щоб було явно оголошено у місячному фінансовому справозданню, хто є цей дорадник.

Щодо параграфа 292-го домагаємось, щоб редактора і співредактора не вибирала конвенція, а має приймати Виконавчий Комітет відповідного редактора, який є членом У. Р. Союзу, що найменше два роки.

Далі домагаємось, щоб члени, які зятягнули позички на свої грамоти, платили на будуче по 4% від позичок, а не по 5%, як є дотепер.

Накінєць домагаємось, щоб шановні делегати взяли під увагу купно відповідної фарми, себто приюту для членів-старців і малих сиріт, бо вже є члени, які не мають приміщення на старі роки проживати віку. Буває і так, що чужі інституції використовують таке положення членів У. Р. Союзу.

Желаємо всім шановним делегатам і делегатам добрих успіхів в нарадах.

За уряд відділу 104 У. Р. С.:  
Кость Мейник, президент;  
Т. Папа, скарбник;  
Оспіл Запотоцький, фін. секр.;  
Др. Р. Модний, рек. секр.

## 3

Відділи ч. ч. 301 і 309, Вінніпег і Транскана, Ман.

1. Встановити ще одну класу для дітей — 20-літнє забезпечення на життя ("Твенті Лайф Пеймент").

2. Встановити для старших три додаткові класи: зворотні забезпечення на старість у віці 55, 60 і 65 літ.

3. Мати формуляри членських аплікацій без лікарських оглядин ("нон-медикал"), так як мають аскураційні компанії. Таке практичне в Канаді, бо є такі фермерські місцевості, де нема поблизу лікарів, і тільки з тої причини, що треба далеко їхати до лікарів, не можна часом дістати члена.

4. Добре, щоб залишився 15-центовий фонд, який покриває адміністраційні розходи і заповоговий фонд в часі довгої слабости. Коли можливо, то було б порадно встановити ще й поліси від слабости і нещасливих випадків ("ексиденс"). Вирахувати на основі аскураційних таблицок і після того брати вкладки.

Такі поліси давати з грамотами на забезпечення на життя, або й окремо. Було б добре мати для старших ще й де-

сятьлітні або п'ятнадцятьлітні зворотні поліси від 500 до 1,000 доларів.

Встановити в одному році два місяці кампанії за членами з такими правилами, що хто впишеться в члени в тих місяцях, то має заплатити свою премію за 11 місяців, а не за 12. Це тільки за перший рік, потім має платити кожного місяця.

Ми пропонуємо це на розгляд конвенції і коли вона буде вважати ті пропозиції практичними, то увести їх в життя.

Т. Кобзей

секретар відділу 301

## 4

Відділ 113, Ст. Луїс, Мизурі

Товариство Запорозька Січ, відділ 113 Українського Робітничого Союзу, на спеціальних зборах 23-го березня ухвалило слідуючі пропозиції на конвенцію, котримі бажає поділитись з усіма відділами і членами У. Р. Союзу:

1. Щоб Десяті Головна Конвенція привернула референдум членів, так як було попередніми роками. Ми живемо у демократичній державі і повинні триматись демократичних засад, що меншість повинується більшості, а не більшість меншості; тимчасом через один стейт Масчузетс відібрано в усіх американських стейтах і канадійських провінціях усім членам голос. Попередно члени У. Р. Союзу були законно зверхністю, а тепер урядники є законним тілом, а члени виконуючим.

2. Головна Конвенція повинна закинути нові роди забезпечення для тих членів, що повступали давно до У. Р. Союзу. Тим старим членам У. Р. Союзу зробив велику кривду, бо новими родами забезпечення наложив на довголітніх членів великі тягари. Через те Союз тратить дуже багато, бо старі члени з недовірою і злості до У. Р. Союзу виступають і другим заказують, щоб не вступали до нього. Старим членам У. Р. Союзу нехай дасть те, що обіцяв перед Десятою Головною Конвенцією, а то, що старі члени будуть переписані на нове забезпечення від тих років, у котрих вступали до Союзу.

3. Щоб урядник У. Р. Союзу за не був більш як через два

# ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ ВИБОРУ ДЕЛЕГАТІВ НА ДЕСЯТУ КОНВЕНЦІЮ У. Р. С.

Оцим повідомляється всі відділи і їх місцевих урядників, що згідно з статутом Українського Робітничого Союзу, вибори делегатів на Десяті Конвенції У. Р. Союзу мали відбутись на протязі місяця березня (марта) 1941 і з кінцем місяця мали бути закінчені. Всі балоти і повновласти делегатів і заступників мають бути прислані до Головної Канцелярії не пізніше, як у вівторок, 15-го квітня 1941.

Виконавчий Комітет У. Р. Союзу

рази урядником, себто вісім років. Як урядники є довше, то Союз на тім багато терпить.

4. Щоб урядникам Союз не платив денної дієти, як урядник їде до відділу. В той спосіб урядники будуть менше їздити по відділах і не будуть робити коштів Союзові, а відділи нехай самі між своїм членством справи поладжують.

5. Щоб уряд не мав права приймати і платити зі Союзової каси жадним політикам, як тепер уряд робить.

6. Щоб у звітах фінансового секретаря було сказано ясно, кому і за що виплачується, а не так, як дотепер було, що платиться зі союзової каси якомусь правному дорадникові і лекторові в українських справах, а нема подано імені того лектора.

7. Щоб на будуче наш Український Робітничий Союз був організацією аскураційною, а не політичною. На політику є інші організації.

Іван Озімка, президент;  
Юліан Микуняк, секретар.

Від редакції: Було б вказанням, щоб при складанні проєктів відділи уважно брали під увагу статут і у своїх домаганнях подавали, які точки статута вони бажали б змінити і як. Це значно влегчить працю статутів комісії. Наприклад, у проєкті ч. 2 (Клівленд) перша пропозиція вимагає зміни 4-го параграфа, точка четверта. Того самого вимагає остання пропозиція проєкту ч. 4 (Ст. Луїс). Добре було б, якби відділи подали, які зміни вони хочуть.

## РОЗКОЛ СЕРЕД ПОЛЯКІВ

Ньюйорський польський щоденник "Нови Свят" звертає увагу, що певна частина поляків у Сполучених Державах стоїть в опозиції до польської влади в Лондоні. Це, мовляв, сталося тому, що польська

влада не зуміла дійти до порозуміння з американськими поляками. Особливо це виявилось в питанні про посилку поживи до Польщі. Польська влада проти посилки, бо це використують німці, польська еміграція в Америці, переважно під проводом ксьондзів, за посилку. Вони беруть приклад з айришів, які є в опозиції до Англії.

## ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У НЬО ЙОРКУ

(Продовження з 2-ої сторони)

а при кінці діти відіграли песу на одну дію "Мені тринадцятий минало" (П. Волобуїва). Сценка "На Великдень" пройшла цілком натурально. Хор виявив, що його вчителька має добрий смак і педагогічні здібности. Пісні підібрані по силах і зрозумілі для дітей.

Песа "Мені тринадцятий минало" не вся для дитячого виконання. Драматизм і резонерство не для дитячого віку. Та помимо окремих місць з цією вадою, що є виною лише автора, виконано її добре. Заслуга в цьому вчительки школи, Е. Залевської, що в короткому часі підготувала це дитяче представлення.

Отже більшу частину програми виконали діти, молодь. Це є велике придбання. Привізує молоде покоління до рідної культури.

Після концерту значна кількість молодих його виконавців зібралася в українському клубі, де разом з батьками за веселою товариською розмовою снувала мрія про організацію сталого осередку української молоді в Нью Йорку.

Присутній

В. Винниченко

# ОЙ, ВИПИЛА, ВИХИЛИЛА...

(Продовження)

Вони чепурненько, рядочком лежать усі, неначе крихітні диньки на темному ярденці. Одні зовсім прості, сацдацькі, сиві; другі біло-срібні; інші жовті, плескуваті, з якимись сокирками чи гачками; ще інші — темно-жовті, кошлаті, пукаті, а деякі — ясно-золоті, поважні, великі.

Всі зараз же зближаються до коробочки й зазирають у неї, стукуючись головами.

— Оце так сімачки! — зітхає Котик і обережно, як до дитини в колісці, просуває палець у коробочку й торкається ним до сімака. Гришка не забороняє, він — добрий і не жадний.

— А який найдорожчий? — суворо питає Юшка.

— Оцей! — показує Гришка на маленького, чудернацького сімачка, що, наче золота кузочка, склавши крильця, лежить посередині.

— Оцей?! Такий маленький? —  
— Еге, маленький! А він — німецький. У нас такого й за сто рублів не купиш.

— А диві! Яке!  
Ланка стоїть збоку і гостро дивиться через голови на коробочку. Вітер задує закидає її пухнасті пасма волосся на очі, лоскоче ними ніс, а вона й не відкидає, тільки водить головою, як від мух.

— Що, Ланко, як би тобі о-

ми неначе вушками.

А Ланка пильно слухає і аж уста їй з-легка роззявились. Кудий носик, побризканий ластовинням, кривий потім, як россою, кругле, туге личко з ямочкою на підборідді — не порушне, тільки зеленкуваті, з сирими блисками оченята швидко слідувають за кожним рухом Гришчиних рук.

— А хіба такого гудзика купити не можна? — знову суворо питає Юшка і спльовує набік.

— Еге, купиш! Я вже питав. Нема. У нас такої форми неносять, так і гудзиків таких нема.

— А одрізати? —  
— У кого?!

— Та в того самого генерала.

Гришка аж теріє їй мовчки дивиться на Юшку: жартує, чи справді. Бо Юшка, як коли, то й не розбереш, чи сміється, чи насправжжж.

Але Юшка суворо підсьорбує носом і ще дужче похмурюється.

— Авже ж! Узять та й одрізати!

Муся аж у долоні сплескує, і худеньке, рябеньке личко її від страху стає ще довше.

— Яке каже! Сказався?!

— А чого сказався? Узять та й одрізати. Нехай тоді генерал казється.

Гришка тільки кліпає сивими, немов трохи сонними очима: та ні, сміється Юшка.

— Як же ти одріжеш? Хто ж тебе пустить різати в нього "пувиці"?

— А а й просить не буду, щоб пускали. Сам одріжу. Що даси за генералового сімака? Кажі враз!

Котик навприсядки злякано заглядає збоку в лице Ющі: не вже ж справді буде різати генерала?!

Але Гришка зітхає й, не відповідаючи, знову бере коробочку в руки.

— Та пі, ти кажи: що даси? — Сто рублів! — скрикує Котик.

— А ти сядь! — пхає його Юшка. Котик падає назад, задривши ноги, й уже збирається заплакати. Але Муся зараз же заспокоює його:

— "Казала мати куліш перекидати." Забув?

Ну, як куліш, то нічого, Котик плакати не буде. Він тільки трошки відсувається від Юшки.

— Ну, а справді: що даси? Га, Гришко?

— Та що хочеш: ножика, м'яча, шаблю. Тільки достань.

Тут Юшка перестає йжити брови й задоволено сміється:

— Ач, ловкий який! "Достань"! А на каторжні роботи не хочеш?

— За що?!

— А за то. Що ж ти думаєш, у генерала "пувицю" одрізати — це все одно, що Котика куліш перекинути? Враз тебе в кандали закувають і під розстріл.

Котик із жахом ширить очі й водить ними то з Гришки на Юшку, то з Юшки на Гришку. Але Гришка не піддається:

— За що?! За гудзика?!

— А щоб ти знав!  
— Та під розстріл?!

— А що ж?  
— Хе! Розкажи своїй бабі. Під розстріл!

— Ну, може й не під розстріл, а в поліцію заберуть, як пийть дати, брат.

— Ну, в поліцію...  
— А там, думаєш, з медом?

Як на каторжні роботи приставлять, та як у кандалах, так, думаєш, легко? Ого!

А Ланка слухає так пильно, неначе й справді Юшка буде в генерала гудзика відрізати та на каторжні роботи йти.

Але Гришка зі сміхом спльовує набік:

— От сміливий! Одрізує у генерала сімака!

Ну, тут Юшка по справжньому вже сердиться:

— Та за твого паршивого м'яча, щоб ото долю свою в кандали закувати?! Бач, масака!

— А хіба у тебе силу? — А ти ж кажеш: "достань".

— Так ти ж сам питав: "А що даси?"

— А ти й повірив?

Муся схоплюється на ноги. Е, вже почали! Цей Юшка раз-у-раз отак: сам заведе-заведе, а тоді до інших чіпляється.

— Ану, гайда ще в пувички! Гришко, ходім! Ланко, беремись!

Але Ланка якось чудно витріщилась на Гришку й стоїть, як задубіла.

— Ну, Ланко! Гайда!

Ланка швидко зиркає на Мусю й їде до ямки. Але тільки всі поставали вряд, щоб кидати

ти гудзика, як вона зненацька бухкає до Гришки:

— А цебер дав би за генеральського сімака?

У Гришки одвисає губа від адивовання.

— Який цебер?!

— Та такий. Простий. Ну, цебер. Маленький. У вас у лавці є.

Гришка нічого не розуміє. Та й ніхто не розуміє. Чого цебер? Який цебер? Сімак і цебер. От тобі є маеш!

— Та ти що: хочеш, може, в генерала сімака одрізати? — А даси цебер?

Ей-бо, здуріла дівчина: цебер та й цебер. А очі гострі та жадні, неначе гудзика до ямки заганяє. Значить, не жартує. Е, ця не як Юшка, ця не жартує.

Гришка, і Юшка, всі бачать, що тут уже не жарти, що ця скажена навсправжжж готова в генерала сімака різати.

Сиві, півсонні Гришчині очі якийсь момент ошелешено кліпають на Ланку і губа одвисла.

— Та ти справді?!

— А даси цебер?

— Тую на неї! Що за цебер такий?!

— Та який цебер?! Диви! Тут уже й Ланка сердиться:

— "Який, який!" Цебер та й годі! От такий, як у вас у лавці стоять. От такий. Зовсім маленький.

І навіть рукою показує, який саме від землі.

— А як же я тобі його дам?!

— А як хочеш. Візьми та й

дай. Викоти ввечері на двір та сховай десь. А потім з Юшкою принесеш мені.

— Та на що тобі той цебер?

— А от так. Даси цебер, до стану тобі генеральського сімака.

— Як же ти достанеш?

— Одріжу.

— В генерала?!

— Та не в тебе ж.

Сказилася дівчина, істинно сказала. Ні поліція, ні каторжні роботи її не лякають. У генерала сімака різати!

— Та як же ти будеш різати?!

— А так. Одріжу та й годі. Ти тільки покажи мені його здалеку.



# OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

## PROPAGANDA FOR DEMOCRACY

When we think of propaganda we think of an attempt to conceal the facts, to foist an idea upon an unsuspecting public—to put across something. The word has been distorted far beyond its original meaning. It has been made the mask for the spreading of subversive ideas, for the stirring up of hatreds and the breaking down of morale. Originally "propaganda" was the name of an organization for the education of missionaries—men whose life work it was to spread the faith—to diffuse the darkness of ignorance with the light of truth.

Organized labor was the first group in this country to fully recognize the false propaganda of both reactionary and radical groups for exactly what it is—an attempt at the domination of the many by the few, of the exploitation of the majority for the benefit of a highly organized minority—and it has consistently lifted its voice to denounce subversive propaganda against democracy.

But now we need to take the next step—to put on a real campaign of propaganda—propaganda in its true sense—a spreading of the light of truth. Propaganda for democracy is a task for the individual. Whatever success the comparatively small numbers of fifth columnists, the small groups of Communist and Nazi adherents have had stems from the fact that each is an active propagandist. Those of us who believe in democracy should learn a lesson from them, and at all times and upon all occasions actively de-

fend and live up to our beliefs.

This does not mean a servile acquiescence to even an elected authority. Criticism of government is justifiable and indeed desirable, when there is sincere difference of opinion regarding public questions. It is this freedom enjoyed by the opposition which saves our country from the attacks of alien forces and influence. The promoters of Communism, Nazism and Fascism must constantly have their tongues in their cheeks while they take advantage of the privilege to say pretty nearly what they please against our form of government, in order to bring about a governmental system which would deny them this very privilege.

The American form of government is not only the last stand of democracy, but the last stand of organized labor—the last stand for freedom for the individual. Democracy can be—is—a thing to be proud of—a thing to work for—if need be, die for. And the fight for it calls for a strong propaganda campaign.

The workingmen of America can put across this campaign—it isn't a job in which money counts—it's a job for each individual man or woman who believes in it. Just be as proud of American democracy as the exponents of subversive theories are of Nazism, Fascism or Communism. Never let this country be run down without defending it. If you are sold on democracy—sell it to others. Be a one-man propaganda committee.

Ruth Taylor

## AN OPEN LETTER TO MR. MICHAEL PAWLYSHYN

Philadelphia, Pa.  
March 31, 1941.

Dear Mr. Pawlyshyn:

Your sports slap on Mr. Peter J. Zaharchuk published in the Narodna Wola of March 26 as to the manner in which he prepared, publicized and conducted a "national bowling tournament" and "under the auspices of the Ukrainian Youth's League of North America," I feel, was not entirely justified. Why?

In the first place, "Peter J." is very sensitive and easily rattled, and he commands great "destructive powers" with his "connections" in New York and therefore could pronto "ruin" you as a personality. In the second place, psychological diplomacy should have prompted you not to "offer advice" to a "veteran" sponsor of "national tournaments," even though all of them have proved colossal flops. After all, if Peter's best was not good enough, why blame him? At least he had hopes, and you can't belittle him for that!

As a "veteran," he just simply can't be wrong. And to accuse him of having "insufficient foresight . . . and . . . without proper planning," that will never do, Mike! For don't you know that Peter doesn't need "preparations"? It just comes natural to him.

Pete knows that anything run by him is "bound" to be a success. His name, affixed with the title of "director," will do the trick. And so, to make doubly sure, he dresses the tourney up with a fancy-sounding endorse-

ment of the defunct UYL-NA which Peter still insists is breathing, although you and I and everyone else (except certain New Yorkers) read its epitaph last Labor Day.

And so, when Peter suddenly announced this "national bowling tournament," we in Philly knew that he really didn't mean what he wrote. It was just another of his stunts, in the Ukrainian press, with no publicity for the Ukrainians of the tourney in the Philadelphia press!

If you'd live in Philly, Mike, you'd know Pete as well as we do, and you wouldn't waste any time trying to tell him, the "veteran," how such little things like running a national bowling tournament should be conducted. He can think up such an idea on a Thursday, publicize it on a Friday, and "guarantee" that it will be a national success that very weekend. To criticize Peter is treason. I know you'll understand!

Your friend, Al Yarr

## WILKES-BARRE'S MEMORIAL TO SHEVCHENKO SUCCESSFUL

The Ukrainian Youth Club of Wilkes-Barre held their annual Taras Shevchenko program on Sunday evening, March 30, at the Ukrainian Hall.

The program, in commemoration of the Ukrainian bard, was under the direction of Olga Shpur. Participating in the program were: Mary Melnyk, Margaret Mykulyn, Stella Iwaniw, Alice Seniuck, Margaret Melnyk, Mary Iwaniw, Mary Zamulinsky, Stephanie Lawney, Mildred Oleniak, Alice Melnyk, Michael Elko, John Chudoba, Wasil Waligun, Pete Zumchak, Michael Lochman, Vladimir Kraykowski.

A biographical sketch of the Ukrainian poet's life was given by Stephen Droboty of Scranton, editor of Ukrainian Life.

Mildred Oleniak was in charge of the social session which followed.

J. K.

## Torpedoed!



P. S. Schlafin, second assistant engineer of the torpedoed Standard Oil tanker Charles Pratt, standing by the mast of the lifeboat which he commanded for five days. The gun strapped to his waist is his badge of authority. Schlafin, with some of his shipmates, returned to Bayonne, N. J., aboard a tanker.

Banner" was then sung by the first group, the Washington Ukrainian Choir. They sang several selections of Taras Shevchenko under the direction of Mary Skocko. Two duets were sung by Miss Skocko and Miss Mandrych, which were delightful to hear. A talented member of the choir played and sang several well-known selections.

The second group was under the leadership of the Sisters of St. Basil the Great and school children of St. Michael's Church. They were clad in Ukrainian costumes, presented many recitations and sang songs about the poet. They ended their part in the program by singing "God Bless America."

The third group consisted of the members of the Ukrainian Church Choir of Baltimore under Mr. Boyko, the director. They also sang the famous songs of the poet. Miss Marie Boyko, a student of Peabody, sang two solos.

Next, Harry Kenny, president of the Washington club, gave an English address on the life of Taras Shevchenko.

Many Ukrainians from the Eastern area and Maryland made up the large mass who attended the concert. All present sang the Ukrainian Anthem. This concert was interesting to the outsiders as well as to the members from many clubs of Baltimore, Curtis Bay and Washington. Everybody sang "Mnohaia Lita" for the Washington Choir.

John Rakoczy

## "SIMPLICITY"

By Michael Budzanoski

They all desire fancy attire,  
To that every woman confesses;  
Though I admire fancy attire,  
I just adore gingham dresses.

## Gymnasts



Collegiate gymnasts will compete at the National Collegiate Athletic association championship at the University of Chicago April 12. Co-captains Delver Daly (top) and Bob Hanning of Minnesota are favored for top positions.

## ЗБОРИ ВІДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДІЛ 79, НЬЮ ЙОРК, Н. Я. Квартальні збори в суботу, 5 квітня, в 8-й веч., при 30 Іст Семі вул. Обов'язком всіх прийти.  
Гр. Тернопільський, фін. секр.

ASSEMBLY 233, LACKAWANNA, N. Y. Meeting will be held Wednesday, April 9th, 7:00 p. m., at 168 Steelawanna Avenue. All members are requested to be present.  
Pauline Knibnicki, secretary

ВІДІЛ 282, НЬЮАРК, Н. ДЖ. Збори в середу, 9 квітня, в 8-й веч., при 160 Спрінгфілд Евіню (другий поверх). Проситися всіх членів і членкинь прийти і заплатити свої ікладки.  
Д. Легкий, секр.

Millionaires don't need insurance. YOU DO! So why not contact a local secretary of the Ukrainian Workingmen's Association and have him explain our organization's modern insurance plans.

## EVERY CARE AND COMFORT SHOWN AT THE HANNEMANN HOSPITAL

Шпиталь Ганемана при 316 Колфакс Евіню в Скрантоні вважається авторитетним зодомом за установу з найбільшим спеціальним застосуванням в цій родині. Цей шпиталь забезпечує як найліпшу гуманітарну обслугову. Пациенти і їхні родини хвалять цей шпиталь. Вони підносять велику вдячність і вигоду, що приносяться до швидкого одужання пацієнтів в шпиталі Ганемана.  
(Огол.)

## ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК на Філадельфію й околицю



## МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

Cor. Franklin & Brown Sts., Philadelphia, Pa.  
Tel.: Market 1320

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

## ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні відновлені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКИ. Не тільки просторим подвірі, але таксамо НАЙЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у нашій складі уживаних машин. Не зважаючи на низькі ціни, продаємо кожний НЬЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛ І ТРОК з нашою

## БЕЗУМОВНО ГАРАНТІЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці  
PLYMOUTH \* \* \* DE SOTO  
INTERNATIONAL TRUCKS  
432-442 South Orange Avenue  
Newark, N. J.  
Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252  
Питайте за Мирославом Вакуліським

## УКРАЇНСЬКІ ФАРМЕРИ!

Якщо плакаєте кури, то купуйте малі курчата, що вийшли з яєць, тестованих одною з добрих лабораторій в Новій Англії: Род Айленд Стейт Каледж.

Не тому, що їх можете дістати в українця, але тому, що з таких курей буде мати добрий прихід.

На замовлення висилаємо поштою або експресом. Почавши від 31-го січня, нові курчата виходять що тижня.

Кому близько, тому радимо прийти до нас особисто в неділю.

Маємо курчата всякої раси, до Вашої вдоволи. Тепер найліпша пора на кури.

Пишіть за ближчими поясненнями і за цінами по українськи або по англійськи на адресу:

John Fedorowicz,  
9 School Street,  
West Warwick, R. I.  
Tel.: Valley 690

## SOUTH SIDE BANK AND TRUST COMPANY

Складайте свої ощадності в цій сильній і певній банку

524 CEDAR AVENUE

SCRANTON, PA.

Член Федеральної Корпорації Обезпечення Депозитів

## THINKING OUT LOUD

Opinions expressed herein are the author's.

By Ann Nestor

### Barking Sheep

A well-informed man once told us that whenever a well-established American newspaper suddenly begins crying about "freedom of the press," it would not be amiss to assume an "Oh yeah?" attitude and take the walls with a grain of salt, for the chances are that the newspaper's hurriedly contrived concern with press freedom is more directly attached to its purse than to altruistic motives. We might say the same thing about "patriotism" with a capital P. Those who are today shouting the loudest, "I am a hundred percent American," or, "I fought in the World War to preserve democracy"—those are the people whose statements ought to be questioned most. And we can't help being cynical about these poor little innocent lambs who go, "Woof, woof!"

### Whose Banner?

We see that the microscopic Ukrainian monarchist clan in this country—whose proud knights of billiard table bow salaams before His Grace Lord Hetman Skoropadsky, "by the grace of God" the great pretender to the Ukrainian "throne"—has changed the face of its weekly sheet. Two American flags have been placed on each side of the title, "Our Banner." And—a caption alongside read, "American Stripes and Stars Is Our Banner."

That was the first issue in which the new face appeared. But apparently the editor of the Hetmanite organ must have later realized that in the popular reference to the American

flag, the stars come before the stripes. So the following issue reversed the order of the stars and the stripes, the caption this time reading, "American Stars and Stripes Is Our Banner."

We have little patience with such fly-by-night "Americans" who, after twenty or thirty years in this country, don't know the words of the "Star Spangled Banner" or even how to correctly refer to the American banner. It is excusable in the average Ukrainian case, for the ordinary Ukrainian immigrant in this country never had any real opportunity to learn the English language or to become familiar with certain typical American practices of the better sort. But the loud-mouthed "100 percent Americans" who like to refer to themselves as the "intelligentsia" ought to know better. The fact that they don't merely reflect upon their sincerity and intentions.

### Skoropadsky Abroad

Mention of the Hetmanites brings to mind the recent activities of General Paul Skoropadsky, the German puppet-ruler of Ukraine in 1918 and since his flight from the wrath of the rebellious Ukrainian peasantry a resident of Berlin who has been drawing a pension from the German government since the close of the last World War.

According to recent reports, the Hetmanites and the Nationalists in Berlin have united their "forces," accepting the principles of totalitarian monarchy as the basis of their unity. This would make Skoropadsky the monarch and Na-

tionalist Fuehrer Melnyk the premier of any future Ukrainian Slovakia that Hitler might try to set up. Melnyk, whom the rapidly disintegrating and demoralized ODWU crowd of New York hailed as their "leader" before Mr. Dies became snoop, and Skoropadsky, to whom the Hetmanites of Chicago had offered such undying devotion, head small groups abroad found in countries under the Nazi boot.

Another report which emanates from a Ukrainian magazine published in Berlin by the Hetmanites quotes Skoropadsky as saying last September:

"I appeal to you to proclaim a loud 'Hail' to Germany and her Fuehrer.

"Hail Germany!  
"Hail Adolf Hitler!"

Of course, Skoropadsky's friends in Chicago, so absorbed with the stars and the stripes, to be sure, haven't broadcasted this expression of His Highness' fealty to the hand that feeds. We are less disturbed with the effect of these activities upon Ukrainian Americans than in the impression they may create about people of Ukrainian extraction among their fellow citizens of other or native strain. The Skoropadskyites don't command any influence among our people in this country, at least not enough to give half a darn about, and Skoropadsky himself has always been looked upon by most of our people here as something akin to the Little Ambassador of comic strip fame. But the possible repercussions of such utter nonsense as that quoted above, should gain the attention of all our people. We all know the story about the rotten apple that spoiled the barrel. And we

must be ever vigilant to continue making distinctions between the Ukrainian immigration in America and a few of its black sheep. Otherwise, the sins of the few may be interpreted as a responsibility of the many.

## BALTIMORE HONORS SHEVCHENKO

On Sunday, March 30, a large concert was given in honor of Taras Shevchenko at the Ukrainian Church Hall, St. Michael's Ukrainian Church of Baltimore.

Rev. Maniowsky opened the celebration with an address about the life of the famous Ukrainian poet, Taras Shevchenko. "The Star Spangled



## ЕЛЕКТРИЧНЕ ОХОЛОДЖЕННЯ

МОДЕРНИЙ ЕЛЕКТРИЧНИЙ холоди́льник зберігає ваш харч, нагадуючи вам тільки легеньким, приємним шопотом, що вірний мотор працює й удержує КОНТРОЛЬОВАНИЙ ХОЛОД.

Дістаньте собі блискучо білий холоди́льник . . . Поставте цього сторожа вашого харчу в своїй хаті . . . Це ще один важкий домашній знаряд, що помагає вам бути молодими при допомозі електрики . . . Набувайте ЕЛЕКТРИЧНИЙ холоди́льник . . . При наших низьких цінах за ЕЛЕКТРИКУ кожний дім може дозволити собі на електричне знаряддя, що зберігає час і працю. А чим більше ЕЛЕКТРИКИ вживаєте, тим вона дешевша за кожну кіловат-годину.

THE SCRANTON ELECTRIC COMPANY

KEEPS FOOD SAFE

## ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК ФАРБА в порошку, зі старого краю.

Вісім (8) красок: червова ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок \$1.00. Віск пчільний і Кістка до писання 25 ц. Красний шафран 25 ц.

ВЕЛИКОДІДНІ КАРТКИ "Христос Воскрес" в формі книжечок з віршами, ціна за дозін 60 ц., 50 карток \$1.75, 100 карток \$3.00. Картки в формі книжечок люксові, ціна за дозін \$1.00. Зелене листя до роблення паперових квіток, gros коштів 75 центів.

ПРОПОВІДИ (Слово Боже) о. Юліана Дзеронича. На всі неділі і свята, 2 томи, брошуроване, ціна \$2.00

Ладан (Кадило), для церковного ужитку, фунт . . . 75 Для шторників і продавців відповідей опуст. Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR  
170 E. 4th Street, New York, N. Y.